

Språkbåd både på svenska och finska i Forsby, fortsatt behandling

NFB 03.05.2022 § 70
522/12.00.00/2022

Beredning

Utbildningschef Timo Tenhunen, tfn 044 0555 332

I Lovisa har möjligheten till fullständig språkbadsundervisning utretts ingående och behandlats i bildningsnämnden 25.1.2017 § 4, 29.3.2017 § 21 och 26.3.2018 § 26. I samband med utredningen hölls ett informationstillfälle för hela staden, genomfördes två förfrågningar samt uppgjordes en skild språkbadsredovisning gällande de inhemska språkens tidiga fullständiga språkbåd.

Utredningen år 2018

Tidigt fullständigt språkbåd i de inhemska språken innebär här ett program som börjar tidigast vid tre års ålder eller senast i förskolan och fortsätter under hela grundläggande utbildningen och där undervisningen sker på skolans huvudspråk och en del på ett det andra inhemska språket eller samiska. Språkbadsundervisningen är främst avsedd för barn som inte talar språket som sitt modersmål.

Intresset för att inleda det fullständiga språkbådet var utgående från förfrågningarna svagt (6+1 anmålningar) men majoriteten som besvarade förfrågningen 67,8% (82 personer) meddelade ändå sitt önskemål att barnet kunde delta i en tvåspråkig språkgrupp där personalen medvetet använder båda språken.

Andelen av språkbådsspråket i undervisningen i den fullständiga språkbadsundervisningen är under programmets lopp minst 50% så att det i småbarnspedagogiken och förskolan till en början är nästan 100% för att sedan på årskurserna 5-9 ligga kring 50%. Andelen beräknas från årskursens totala timantal.

I utredningen redogjordes 9 olika punkter som utbildningsanordnaren borde ta ställning till, varav minimiantalet deltagare för inledande av verksamheten och anvisande av närskolan/gruppen var de första kriterierna. Inledande av språkbadsundervisningen förutsätter långsiktig verksamhet, vilket betyder att arrangemanget inom småbarnspedagogiken och skolstigen bör tryggas redan när verksamheten inleds.

Förutsättningarna för inledandet av verksamheten i Forsby

Förutsättningarna för inledandet av verksamheten är att garantera, både inom småbarnspedagogiken, skolorna fram till årskurs 9, egna undervisningsgrupper och utrymmen. Forsby skolcentrum är planerat för 220 elever och 12+2 undervisningsgrupper. Koskenkylän koulu och Forsby skola har i dagens läge cirka 210 elever. Språkbådverksamheten skulle i slutskedet behöva egna utrymmen för förskoleundervisningen och för minst två undervisningsgrupper. Utrymmesbehovet skulle vara tre klassrum per språkgrupp, dvs sammanlagt sex undervisningsutrymmen. Enbart utrymmeskravet är för tillfället så stort att inledandet av en fullständig språkbådverksamhet i Forsby inte är möjlig, inte ens för en språkgrupp.

Alternativa verksamhetsformer

I skolorna i Lovisa har man under flera års tid haft temat språkmedveten skola. Även om den fullständiga språkbådverksamheten inte går att

anordna bör man granska och utveckla alternativa verksamhetsformer i de redan befintliga utrymmena. Därför fortsätter småbarnspedagogikens och utbildningens ansvarsområden utveckla redan befintliga och nya verksamhetsformer som gäller språk.

Verksamhetsformerna kan vara:

- tvåspråkiga grupper i småbarnspedagogiken
- språkduch
- samarbete mellan skolorna (t.ex. i Isnäs, Forsby, Tessjö och i centrum)
- lärar- och elevutbyte
- språkprojekt som t.ex. Läsrörelsen i kommunerna!
- utvidgande av "mofi"-finska till "äiru"-svenska i de finskspråkiga skolorna

Diskussionen om alternativa verksamhetsformer fortsätter bland lärare, elever, vårdnadshavare och beslutsfattare.

Mötesmaterial: Sammandrag av redovisningen 2018

Föredragning

Direktören för centralen för bildning och välfärd Kirsi Kinnunen, tfn 044 0555 250

Förslag

Nämnden för fostran och bildning beslutar ge följande motionssvar till stadsstyrelsen och vidare för godkännande till stadsfullmäktige och föreslår att motionen konstateras slutbehandlad.

Behandling

Nämnden godkände som teknisk korrigerings sista franska strecket under rubriken Alternativa verksamhetsformer lyder: "- utvidgande av "mofi"-finska till "äiru"-svenska i de finskspråkiga skolorna". Den ursprungliga texten lød: "- utvidgande av A2-finska till A2-svenska i de finskspråkiga skolorna".

Thomas Rosenberg föreslog understödd av Nina Björkman-Nystén och Kerstin Häggblom följande tillägg till beslutsförslaget:

" Nämnden anser att motionens syfte är värt allt understöd, men konstaterar att de resurser som behövs för att framgångsrikt tillämpa språkbadspedagogiken tyvärr inte nu existerar. Däremot anser nämnden att de alternativa åtgärder som föreslås är otillräckliga, och att man bör sikta högre. Det finns en hel del ny och intressant forskning och försöksverksamhet när det gäller undervisning på två språk, och vi anser att man i Lovisa, och uttryckligen i Forsby skolcentrum, borde pröva på dessa, i samarbete med forskare på området. Samtidigt bör också vårdnadshavarnas intresse för att delta i en dylik försöksverksamhet utredas." Tillägget understöddes enhälligt.

Sofia Pirhonen avlägsnade sig kl. 20.42.

Beslut

Nämnden för fostran och bildning beslutade ge ovanstående motionssvar till stadsstyrelsen och vidare för godkännande till stadsfullmäktige och föreslår att motionen konstateras slutbehandlad.

Nämnden anser att motionens syfte är värt allt understöd, men konstaterade att de resurser som behövs för att framgångsrikt tillämpa språkbadspedagogiken tyvärr inte nu existerar. Däremot ansåg nämnden att de alternativa åtgärder som föreslås är otillräckliga, och att man bör sikta högre. Det finns en hel del ny och intressant forskning och försöksverksamhet när det gäller undervisning på två språk, och vi anser

att man i Lovisa, och uttryckligen i Forsby skolcentrum, borde pröva på dessa, i samarbete med forskare på området. Samtidigt bör också vårdnadshavarnas intresse för att delta i en dylik försöksverksamhet utredas.
